

Djupdykning

Djupdykning

Ur en prästs vardag

Socialt drama av Christian Lanciai (2018)

Personerna:

Peter, präst

Madeleine, hans hustru

Församlingsmedlemmar

Thomas

Ralf

Glenn

Ben

Robert

Bill

Jim

Roger, gorilla

Andra luffare och lodisar, fyllon och socialfall

Poliser

Edvard, missionär

Margaret, hans dotter

Walter Goretzki, pianist

Två läkare

Handlingen äger rum på valfri plats.

Tillägnas minnet av Vittorio de Sica

Akt I scen 1. I kyrkan.

Peter (i predikstolen, håller predikan inför en fullsatt kyrka under gudstjänst)

Vad är då skillnaden mellan barmhärtighet, medlidande och medkänsla? Naturligtvis är de besläktade, och ingen av dem behöver utesluta någon av de andra, men ändå finns där skillnader. Man kan känna medkänsla med en tiggare ute i gatan och ändå bara gå förbi honom utan att skänka honom den slant han tigger om och kanske rentav tänka att han inte har något i vårt land att göra, då han kommer från en annan värld, men den medkänslan är passiv och hemlig och uppträder inte. Vid medlidande kan man stanna till och uttrycka sympati och till och med ge en slant innan man går vidare och känner sig tillfredsställd med självgodhetens goda samvete, men om man känner barmhärtighet engagerar man sig. Man skänker inte bara en slant och känner sig fri från ansvar, utan man känner ansvar och vill göra något åt situationen, man frågar hur människan mår och om hennes familj, och man deltar aktivt i barmhärtighetsarbete, och det intressantaste symptomet med barmhärtighet är, att hur mycket gott man än gör, så känner man ändå dåligt samvete och att man inte gjort tillräckligt, och det är dessvärre realistiskt, för man kan aldrig göra tillräckligt.

(En kvinna har kommit in och vacklat fram i kyrkgången, uppenbart berusad, har trängt sig in i en kyrkbänk närmast gången men reser sig nu och kan inte hålla sig.)

Madeleine Vad hjälper då all barmhärtighet i världen mot vanlig mänsklig olycka? Vad kan man göra åt missfall? Mänskor i olycka upplever medkänsla och barmhärtighet som rena hånet, som bara förvärrar situationen och river upp deras sår, då ingen barmhärtighet i världen kan göra orättvisa ogjord!

Några (mumlar) Sitt ner, Madeleine.

Andra Du stör predikan.

Madeleine Och har jag inte rätt att göra det? Har jag inte rätt att säga emot? Har jag inte rätt ens här i kyrkan att anklaga Gud för hans mord på mina barn, när ingen utom Han har dödat dem?

En röst Nu hädar hon också.

En annan Kör ut henne!

En tredje Sätt henne på torken!

Peter Smäda henne inte för hennes olycka. Hon har skäl för sitt argument.

En äldre man Vi är trötta på henne, pastorn. Varför låter ni henne komma hit?

Peter Ingen har rätt att hålla henne utanför kyrkan.

Den äldre Men det är ju samma sak varje söndag! Hon förstör varenda gudstjänst för oss! Hon vågar inte komma hit utan att supa sig full först, och så kommer hon hit bara för att störa gudstjänsten, och ni gör ingenting åt saken!

En röst Sätt henne på hemmet!

Andra Sätt henne på hispan!

Hon borde ha skickats bort för länge sen.

Varför gör ni ingenting åt saken, pastorn? Hon är ju er egen hustru!

(Allt fler reser sig och blandar sig i den upprörda diskussionen.)

Peter Tyst i församlingen! Ja, det är min hustru, och därför har hon samma rättigheter som alla andra människor! Har hon inte rätt till mänskliga rättigheter? Vill ni stänga vägen för henne till hennes försök att treva sig fram genom sin olycka?

Den äldre Tvärtom. Det borde vara på ert ansvar att få henne till en rehabiliteringsklinik så att hon kan bli bättre. Vi vill öppna vägen för henne till att bli en ordentlig människa igen.

Madeleine (reser sig igen, nu rasande) Ni vill alla bara bli av med mig, och det vill min man också, fast han säger det aldrig. Jag skulle gärna befria er från mig, men jag vet inte hur. Jag vet andra som varit på torken. De kommer ut torra och törstiga och börjar genast dricka igen – det räcker med ett enda litet glas, och de är genast i utförsbacken igen och njuter av det, för de har inget annat. De började dricka inte utan anledning, och den anledningen slipper de aldrig, och jag har en bättre anledning än någon annan, för jag har fött två dödfödda barn och kan inte få ett tredje!

Församlingsmedlemmar (i uppror) Kör ut henne! Vi har fått nog! Nej, nu går jag. Jag kommer aldrig till den här kyrkan mer så länge pastorn håller sig med en sådan fru. (etc, med mera sådant, och många församlingsmedlemmar bryter och går ut.)

Den äldre (kommer fram till Peter, som lämnat predikstolen) Du måste ju förstå, Peter, att så här kan det inte fortsätta.

En annan äldre Du försätter hela församlingen i en obehaglig situation.

Peter Vad begär ni av mig? Kräver ni skilsmässa? Skall jag förskjuta och överge henne?

Den äldre Församlingsrådet har faktiskt rätt att kräva av dig att du avlägsnar henne från församlingen till en avgiftningsklinik.

Peter Jag måste ta hand om henne.

Den äldre Det blir ju inte bättre. Det ser du ju själv. Det här har pågått ända sedan i fjol, och det går ständigt för långt.

Madeleine Ja, spärra in mig bara, skicka bort mig, avlägsna mig från er ordentlighet, så att ni slipper se mig, och så att Peter äntligen blir av med mig! (vill springa ut, men Peter hindrar henne)

Peter Nej, Madeleine, jag släpper dig aldrig, för jag har en gång för alltid gett dig ett äktenskapslöfte om tro och loven och ämnar aldrig svika dig.

Den äldre Det är hopplöst, Peter. Hon blir inte bättre, bara sämre.

Peter Då lämnar jag min tjänst.

Den äldre Det kan du inte göra.

Peter Ni tvingar mig. Om jag måste välja mellan min församling och min hustru väljer jag min hustru, som jag avlagt ett bindande löfte till. Det har jag inte gjort till församlingen.

Den äldre Du kan inte mena allvar. Du har ju hela ditt liv här, alla dina vänner, ditt hem och hela din sociala ställning och trygghet.

Peter Mina plikter mot en medmänniska som min hustru väger tyngre. Jag kan inte svika en människa för de många. Hellre ställer jag mig solidarisk med den ensamma på hennes svåra väg mot avgrunden.

Den andra äldre Du vet inte vad du gör.

Peter Ni ger mig inget val.

Den första Förhasta dig inte. Gå hem med din hustru och ta hand om henne. Gudstjänsten är ändå avbruten. Trösta henne och tänk över saken. Jag är säker på att hon inte vill att du ska lämna ditt kall.

Madeleine Jag har blivit dig en belastning, Peter. Offra inte ditt liv för min skull. Låt mig gå under, så är det över sedan.

Peter Aldrig i livet så länge du lever.

Den första Gå hem nu med er. Lägg henne till sängs, Peter, och koka kaffe åt henne, och ta dig en funderare under tiden.

Peter Om ni står fast vid ert krav att jag skall låta spärra in henne kan jag inte fortsätta i församlingen.

Den första Det är för hennes eget bästa. Du måste vara realistisk, Peter.

Peter Det var inte realismen som gjorde mig till präst. Det var idealismen och människokärleken. Om jag sviker dem har jag ingenting kvar.

Den första (klappar honom vänligt) Gå hem med din hustru nu. Hon behöver vård.

Den andra Vi kan inte ha henne kvar i församlingen och störa varenda gudstjänst. Du måste låta henne få den vård hon behöver.

Madeleine Dra åt helvete, era skenheliga gubbdjävlar, som bara tänker på er bekvämlighet!

Peter Kam nu, Madeleine. (*tar hand om henne och går ut med henne*)

Den äldre Vad tror du?

Den andre Ett hopplöst fall. Den är saken är klar. Vi kan inte ha henne i församlingen så länge hon fortsätter supa.

Den äldre Tror du en rehabilitering hjälper?

Den andre Nej. Han måste avstå från henne eller från församlingen.

Scen 2. Hemma.

Madeleine Nå, vad väljer du, Peter? Mig eller församlingen?

Peter Du vet att jag inte kan lämna dig, Madeleine.

Madeleine Du hörde gubbarna i ditt församlingsråd. De vill inte ha mig. De kräver att du skrotar mig. Jag är en belastning.

Peter Det är du inte alls. Du måste upphöra att anklaga dig för din tragedi. Ingen var mera oskyldig än du, då du var den som mest drabbades av den.

Madeleine Och hur kan du tjäna en gud som tillåter sådant? Hur kan du tjäna en sådan orättvisa?

Peter Man kan inte anklaga Gud för naturliga katastrofer.

Madeleine Men hur kan du få en sådan åskådning att gå ihop med verkligheten? Du har kallats till ett liv i tjänandet av en allsmäktig Gud som är god och kärleksfull, och du älskar en vacker hustru, det kan ingen förneka att du har gjort, den kärleken kan ingen ta ifrån dig, så att hon får barn, som blir dödfött, och detta upprepas en

andra gång. Hur tror du någonsin att en sådan hustru skall kunna förlika sig med den allsmäktige Gud som du bekänner dig till som den yttersta godheten?

Peter Jag kan inte skiljas från dig, Madeleine, vad än församlingen säger. Hellre säger jag upp mig och lämnar stan.

Madeleine Ja, det verkar som om det är ditt enda val, och det är din egen församling som inte ger dig annat val. Så vi ska sälja våningen och börja ett nytt liv annanstans? Ämnar du verkligen göra den uppoffringen för mig och tro dig kunna bli lycklig med den lösningen?

Peter Vi har inget val. Ja, jag vill behålla dig till varje pris, och jag tror fortfarande vi kan fortsätta tillsammans och behålla församlingen. Det är de som måste tänka om, inte jag. Det är inget fel på min barmhärtighet. Det är deras som inte räcker till.

Madeleine Och därför ger de dig ett ultimatum. Stackars Peter. Jag är inte värd att du offrar dig för mig. Jag är inte värd dig. Jag är inte värd din församling. Jag är inte värd din kristendom. Jag är värdelös, för jag kan inte föda barn.

Peter Sluta nu, Madeleine. Förtvivlan leder ingenstans.

Madeleine Och vad har jag annat att ägna mig åt? Vad har jag annat att ge livet? Vad är en moder som bara föder döda missfoster? Erkänn faktum, Peter. Jag är en misslyckad människa som anträtt fördärvets väg och inte har något annat att göra än följa den vägen åt helvete.

Peter Sluta nu! Att tycka synd om sig själv är det värsta man kan göra!

Madeleine Jag tycker inte synd om mig själv. Jag föraktar mig själv och hela livet, för det har svikit mig. Jag förbannar livet, för det har bedragit mig. Jag vill inte ha mera med det att göra. Inte ens spriten räcker till. Dess falska tröst bara förvärrar mitt hat och min bitterhet.

Peter Du får inte ge upp!

Madeleine Vad ska jag annars göra? Säg mig, Peter, vad ska jag annars göra? Jag duger ju inte till att leva! (*rusar plötsligt upp och kastar sig ut genom ett öppet fönster*)

Peter (*rusar efter, förtvölat*) Madeleine! Madeleine! Hon är krossad! (*rusar in igen alldeles förtvölad och tar till telefonen*) Ambulansen! Kvickt! Det har skett en olycka! – Tack. (*lägger på*) Vad som helst men inte detta! Inte ett självmord! Madeleine, du har inte lyckats döda dig själv, men du har lyckats döda mig mera effektivt än genom döden! Du har dödat min själ! (*brister ut i förtvölan. Det hörs annalkande ambulanssirener.*)

Scen 3. I sakristian.

Peter och de två äldre.

Den äldre Vi beklagar verkligen å hela församlingens vägnar. Vi kan inte uttrycka den fulla vidden av vår sorg. Desto viktigare och mera angeläget är det att du förblir hos oss och fortsätter som vår kyrkoherde.

Peter Efter det inträffade? Omöjligt. Ni stötte bort henne. Skall jag då visa er förnyat förtroende efter hennes självmord? Ni måste ju inse själva att det är orimligt.

Den andre Hur gick det till? Det var ju en ren desperationsakt, eller hur? Levde hon efter fallet?

Den äldre Plåga honom inte, Hubert.

Peter Jag ska berätta exakt hur det gick till. Nej, det var ingen desperationsakt, Hubert. Hon hade tänkt på det länge. Hon hade upprepade gånger hotat med självmord. Hon ville inte vara en belastning för mig. Hon såg sig själv som en misslyckad människa. Hon ansåg att ni och församlingen var viktigare för mig än hon. Därför ville hon befria mig från sig. Även om själva akten var improviserad var den överlagd sedan länge.

Den andre Men hon överlevde fallet, eller hur?

Peter Bara för några ögonblick. Hon ångrade sig inte. Hon ansåg att hon hade gjort rätt. Hon bad mig hälsa församlingen att hon inte längre skulle störa den med sin existens.

Den andre Vad menade hon med det?

Peter Det kommer ni aldrig att förstå, och om ni förstår det kommer ni aldrig att kunna acceptera det. Hon utgjorde den totala gudsbespottelsen. Hon var ett hån mot Gud och hela världsordningen och mänskligheten, genom att hon berövats två ofödda barn. Hon anklagade Gud, och ni måste medge, att ingen annan kan ha varit skyldig utom Gud. Jag försökte förklara olyckan som en naturkatastrof, men hennes svar var att alla naturkatastrofer var likadana bevis för att Gud med hans hypotetiska rättvisa inte fanns utan bara var ett bedrägeri och en inbillning. Hon såg sina missfall och med dem alla naturkatastrofer som beviset för att Gud inte kunde existera utom som en verklighetsflykt, ett självbedrägeri, en medveten lögn och en sinnessjukdom.

Den äldre Sluta, Peter. Du är fortfarande präst.

Peter Är jag? Med facit i hand kan jag inte vara det. Jag måste ge henne rätt. Hon begick självmord för att min församling inte tålde se henne i kyrkan i berusat tillstånd utan krävde hennes hospitalisering, men spriten var allt hon hade kvar efter hennes båda missfall, då jag inte räckte till med mina mänskliga begränsningar och inte kunde ge henne ett tredje barn. Hon betraktade sig som förbannad av Gud, och enda sättet för henne att bli av med den förbannelsen var att ta livet av sig. Hon var ändå min hustru. Just för att jag inte var tillräckligt solidarisk med henne i livet måste jag vara det desto mer efter hennes död. Jag beklagar, mina herrar, men jag kan aldrig mera vara präst för den Gud som tog livet av henne.

Den äldre Sansa dig, Peter. Tag ledigt. Du behöver vila upp dig och hämta dig, och sedan när du är balanserad kan du komma tillbaka igen.

Peter Nej, jag kommer aldrig mer tillbaka. Jag måste vara konsekvent. Annars kan jag inte leva själv. Jag måste finna nya vägar, bort från Gud, bort från alla lögner, bort från den värld som gjorde livet omöjligt för henne och bort från mig själv och allt jag levat för hittills. Jag säljer våningen och ger mig av för gott med omedelbar verkan.

Den äldre Kasta inte bort ditt liv, Petter. Du har fortfarande allting kvar. Du kan börja om från början och ändå ha allt kvar. Hela församlingen kommer att stötta dig. Om vi svikit dig hittills kan vi inte göra det nu.

Peter Förstår du inte att det har gått för långt? Det finns ingen återvändo. Jag kan inte leva vidare utan att förbanna Gud och allt vad som har med Gud att göra och vägra någonsin ha något mera med den vidskepelsen att göra.

Den andre Kallar du Gud en vidskepelse?

Peter Vad är det annars? Han har många namn. Ett annat är hjärnspöke. Man kan också benämna begreppet övertro, självvald blindhet, självbedrägeri, paranoia, hjärntvätt, mentalsjukdom – min fru hade rätt och bevisade det genom sin självvalda offerdöd!

Den andre Broder, du är förtappad.

Peter Nej, jag har vaknat upp! Jag har vaknat upp från en drömvärlds lögner av falskhet och bedrägeri till livets verklighet genom döden! Jag sticker och ger fan i er! (*går rasande ut därifrån och slänger igen dörren efter sig*)

Den äldre Du gick för långt.

Den andre Var det inte han som gick för långt?

Den äldre Jo, men du gjorde hans återkomst omöjlig. Nu kommer han aldrig mer tillbaka.

Den andre Om han är förlorad är det hans eget fel.

Den äldre Det kan man diskutera. Vad tror du Jesus hade gjort, om församlingen han utmanade att kasta den första stenen på skökan verkligen hade stenat henne? Tror du han hade stannat kvar?

Akt II scen 1. Ungkarlshotellet.

Thomas Det var tur att du råkade ut för mig. Annars hade du kanske aldrig kommit upp ur rännstenen mera.

Peter Hur kom jag hit? Var är jag?

Thomas Oroa dig inte, gosse. Du är hemma. Här är du i gott sällskap med dina egna vilsna bröder. Vi är alla hemlösa här, utkastade, identitetslösa, vrakade vrak, rännstensungar, luffare och vad du vill neråt. Alla har vi varit nånting och vill bara glömma det. Välkommen in i gänget.

Peter Men vad hände? Hur gick det till?

Thomas Du är visst inte härifrån. Har du nånsin varit i en storstad förut? Nej, jag tänkte väl det. Den fattige kusinen från landet. Och vad hade du då på en krog att göra?

Peter Jag var törstig. Jag ville bara ha ett glas mjölk.

Thomas Från vilken planet har du ramlat ner? Kommer du direkt från månen? Man går inte in på en krog i stans värsta slum och ber om ett glas mjölk. Bara Fantomen gör sånt.

Peter Jag är ingen fantom.

Thomas Nej, stackare, du är en gröngöling. Och du har väl inget jobb. Du har väl precis blivit avskedad för femtielfte gången. Eller låt mig gissa. Du har aldrig haft nåt jobb.

Peter Jo, men inget vanligt jobb.

Thomas Säg inte att du är högutbildad. Det verkar så. Arbetslös akademiker, va, som aldrig kan få nåt jobb för att du är överkvalificerad? Det är det värsta man kan vara. Det går inte i dagens samhälle. Ingen får vara överkvalificerad. Då är han körd, han är ute och en dödsdömd paria, som bara duger till att gräva ner sig, och det är väl det du har försökt göra, när du kommer hit och ber om ett glas mjölk på stans sjaskigaste sjapp.

Peter Vad är det för fel på ett glas mjölk?

Thomas Du väckte genast uppmärksamhet. Alla ställets lodisar ville komma fram och gyckla med dig. Några var vänliga nog att vilja bjuda dig på ett glas. Du tackade nej. Det får man inte göra. Då blev du stämplad som snobb. Någon sa åt dig att sticka hem till östkusten. En annan sa att du var dödfödd och bara skulle duga till självmord. Då blev det slagsmål. Då for djävulen i dig. Jag har aldrig sett så ursinniga nävar. Du knäckte näsan på ett antal. Då kom polisen. Det blev storbråk. Alla slogs mot alla. Baren slogs sönder. Stolar och bord rykte. Det blev nästan ingenting kvar av krogen. Någon slog dig medvetlös med en flaska i nacken. Flaskan gick sönder. Du stank whisky över hela kvarteret. Bartendern blev ursinnig och bad mig samla ihop dig och slänga ut dig. Andra hjälpte till. Vi kylde av dig i rännstenen med lagom kallt och smutsigt vatten. Sedan vallade vi dig hit. Här kan du sova ruset av dig.

Peter Men jag är inte berusad. Jag har aldrig varit berusad.

Thomas Då är det verkligen dags att börja nu då. Vad har du varit? Spårvagnskonduktör?

Peter Tala inte om det.

Thomas Tydligen har du dessutom något att dölja, kanske något att skämmas för. Någon skulle aldrig ha skämtat med dig om döden.

Peter Vem är du?

Thomas Begravningsentreprenör. Nej, jag skämtar bara. Det är jag som ansvarar för ordningen bland alla fyllisar och lodisar här i kvarteret. Jag är en sorts sluss som skaffar dem jobb och ser till att tjäna på det, så att jag klara mig själv och fortsätta renhållningsarbetet. De flesta kan jag inte rädda, men då och då dyker det upp en vilsen stackare som kommit fel och inte borde vara här. En sån är du.

Peter Jag kom hit för att söka jobb.

Thomas Som vad?

Peter Som vad som helst. Jag har aldrig arbetat med händerna, så jag tyckte det var dags att äntligen börja jobba med verkligheten.

Thomas Ja, du kommer då verkligen inte från verkligheten. Jag kan alltid skaffa dig tillfälliga sysslor. Du kan städa på krogen, sopa gatan, tömma slasken, rensa avloppen och sådant. Man kan alltid börja från grunden.

Peter Det är det jag menar.

Ralf Hej, Thomas, är det fyllot du städade upp?

Thomas Han är inget fyllo. Han var inte ens berusad.

Ralf Vad gjorde han då på krogen?

Thomas Det är det jag försöker ta reda på.

Peter Vad är det här för ett ställe?

Thomas Slummens Hilton. Här kan man nästan bo gratis tills vidare.

Peter Jag vill göra rätt för mig.

Thomas Det går inte här i världen. Hamnar man på fel sida om societeten kan man bara tricksa sig fram med lurendrejerier i underjorden.

Peter Jag måste kunna skaffa mig ett jobb.

Thomas Du har redan jobb, gosse. Med att beställa ett glas mjölk på krogen är du anställd för livet som kvarterets okrönte byfåne och odugling nummer ett. Du kommer att göra karriär här.

Ralf Vad heter han?

Thomas Vad heter du?

Peter Peter.

Thomas (till Ralf) Han har åtminstone ett namn.

Ralf Varifrån kommer han? Vad har han gjort?

Thomas Han är arbetslös akademiker från östkusten. Han har strandat här av misstag, eller också har han flytt från något.

Ralf Jag slår vad om att han har flytt efter en misslyckad förskingring. Det brukar vara så.

Peter Nej, det var ingen förskingring jag flydde från. Det var ingenting brottsligt.

Ralf Vad var det då?

Peter Gud.

Thomas Säg om det där.

Ralf Menar du att du flyr från Gud?

Peter Vad skulle jag annars fly från?

Thomas Det här blir för svårt för oss, Peter. Nu får du förklara dig närmare.

Peter Fråga mig inte. Jag är ingen och vill inte vara någon. Jag är ingenting annat än en hopplös gudsbespottare. Jag förbannar Gud. Det är mitt brott. Det är inte straffbart, ingen kommer någonsin att kunna straffa mig för det, inte ens ödet, för brottet är berättigat. Jag har anledning att hata och förbanna Gud. Fråga mig inte vad anledningen är, för den är min ensak.

Thomas Gosse, det här blir värre och värre och bättre och bättre. Här har vi verkligen lyckats fånga in en valfisk i nätet, och här sitter han. Plötsligt har du blivit intressant som socialfall. Inga enda socialfall är intressanta, för de har bara samma historia att berätta allihop – bankrutt, sprit, missbruk, otrohet, en stucken fru, förlust av barn, familj och egendom, krångel med rättvisan, och så vidare, men du har bara ett tydligen oätgärdbart krångel med Gud. Det är någonting i hästväg.

Peter Lämna mig i fred nu. Jag vill bara sova.

Thomas Vill du inte ha ett glas mjölk först? Ralf, säg till föreståndaren om ett glas mjölk, så får han sova sedan.

Ralf Det är det minsta vi kan göra. (*går ut efter mjölk*)

Thomas Det ordnar sig, gosse. Vi fixar ditt glas mjölk. Sedan får du sova. Lagg dig nu.

Peter (lägger sig) Tack. *(somnar genast)*

Ralf (kommer tillbaka med mjölken)

Thomas Ställ det där. Han får bälga i sig drinken när han vaknar. En gudsbespottares specialdrink. Inte konstigt att hela krogen ville slå ihjäl honom.

Ralf De slog bara ihjäl varandra.

Thomas Bara till hälften. De fortsätter nästa gång. Vänta bara. Det kommer mera. *(sätter sig att vaka hos Peter, som snart sover ljudligt och sunt)*

Scen 2. Krogen.

Thomas med kumpaner.

Thomas Jag säger er, att han är en hygglig prick. Han kan inte göra en flyga för när.

Glenn Men om han är en hederlig människa, vad gör han här då? Hur har han hamnat här? Han måste ha gjort något förskräckligt för att söka sig hit till alla andra utslagna.

Ben Han är kanske utslagen själv. Han har kanske bara råkat illa ut, kanske något förskräckligt. Har du inte fått veta något om honom, Thomas?

Thomas Nej, han är mycket förtegen. Han bär på en hemlighetsfull hemlighet. Han har utbildning men vill inte säga i vilket fack. Han har yrkeserfarenhet men vill inte säga i vilket yrke. Han har stor människoerfarenhet men ingen erfarenhet av verkligheten.

Glenn Det är ju ingenting då som stämmer med honom.

Robert Han måste ha förskingrat. Bara förskingrare som misslyckats har allt att dölja om sig själva och vägrar avslöja sina misstag. Han är nog bara en stor kriminell förlorare.

Thomas Nej, jag kan slå i mig backen på att han inte är kriminell.

Ben Men något måste han ju vara.

Glenn Och inte dricker han heller. Alla andra som kommer hit dricker men aldrig mjölk. Han kanske bara är vrickad?

Robert Här är han själv. Fråga honom. *(Peter kommer in.)*

Thomas Vad gör du här, Peter?

Peter Jag ville inte komma hit, men föreståndaren skickade mig. Han vill dig något, Thomas.

Thomas Kunde han inte skicka någon annan?

Peter Ingen annan var inne.

Glenn När du nu är här, kompis, måste du ta ett glas med oss. Du bara måste.

Thomas Lyd honom, Peter. Det är bäst för dig själv. Så blir du kompis med hela gänget, så sviker de dig aldrig.

Peter Men bara ett då.

Ben Så ska det låta!

Glenn För gammal vänskaps skull!

Thomas Två dubbla whisky, Bert!

Bert (*bartendern*) Ska bli.

Ben Tål du så starka saker?

Glenn Gyckla inte med honom, Ben.

Peter Ni insisterade ju. Då får jag väl stå mitt kast. (*Drinkarna kommer.*)

Thomas Skål då, Peter, och välkommen!

Glenn Välkommen!

Ben Skål!

Robert Heja! (*Alla skålar hjärtligt tillsammans, Peter tveksamt.*)

Thomas Det är inte farligt, eller hur, Peter?

Peter Nej, det är inte farligt.

Ben Har du någonsin tömt ett glas förut?

Peter Bara på begravningar.

Glenn Alltså har han varit med på begravningar. Äntligen fick vi veta något om honom.

Ben Får man veta vems begravning? Mamma eller pappa?

Peter Min fru.

Glenn Oj! Han har varit gift också!

Robert Det var väl bara inte du som tog livet av henne?

Thomas (*alarmerad*) Robert!

Peter (*farligt, uttryckligt*) Nej, kompis, det var inte jag som tog livet av henne.

Thomas Håll käften, Robert!

Bert (*ser stormen komma*) För sent.

Robert Vem var det då?

Peter Jag ska visa dig vem det var. (*kastar sin whisky i ansiktet på honom*)

Bert Nu är det kört.

Robert Ta det lugnt! Jag var bara nyfiken!

Peter Säg till om du vill veta mera.

Ben Det var inget svar du gav.

Peter Jo, det var det. Vill du veta mera? Vill du ha detaljer? Vill du veta hur massakrerad hon blev? Vill du veta... (*bryter samman i tårar*)

Thomas Se nu vad ni har gjort!

Ben Kompis, vi menade bara väl. Vi menade inget illa. (*stryker honom*) Vi bara undrade.

Peter (*vild*) Rör mig inte! (*Hans nävar flyger fram, och han slår ner Ben.*)

Bert Inget bråk här! Gå ut och gör upp!

Robert Han är galen! Stoppa honom!

Peter Galningar kan ni vara själva, era gamar! (*slår ner Robert och vilt omkring sig. Fler blandar sig i slagsmålet.*)

Bill Gossar, en fight! (*kastar sig in i striden*)

Jim Vad handlar det om? Vem började?

Bill Han där som ville ha mjölk!

Jim På honom!

(Det allmänna slagsmålet urartar fullständigt.)

Bert Ut med er! Kasta ut dem, Roger!

(En gorilla uppträder, blandar sig i och börjar kasta ut den ena efter den andra.)

Roger *(vänder sig till Peter)* Hur var det här då? *(knocker honom och kastar ut honom.*

Polissirener hörs. Bråket kulminerar, men till slut är alla utkastade.)

Klart, chefen! Vi räddade baren den här gången!

Bert Tack. Det var nära ögat.

Roger Vad handlade det om?

Bert Ingen aning. *(börjar rensa upp)*

(Scenen vrids till gatan utanför, där diverse fyllon och lodisar krälar om varandra, medvetslösa eller illa medfarna)

En polis Ta hand om dem! De får nyktra till i cellen! *(Poliser börjar bunta ihop dem och föra bort dem.)*

Thomas *(tar hand om den medvetslöse Peter)* Inte den här. Han behöver vård. Han var den enda oskyldiga.

Polisen Ta hand om honom då, innan han blir överkörd. *(Thomas får upp Peter, blir bemött av en annan mindre och sirlig vänligare man.)*

Edvard Vi tar honom in till mig. Han behöver plåstras om. *(hjälper Thomas få ut Peter.)*

Polisen *(till sina kolleger)* Då var det klart. Jag slår vad om att ingen visste den här gången heller vad bråket handlade om.

Polis 2 Det är alltid så. *(De försvinner.)*

Bert *(visar sig vid ingången, till Roger)* Vänta bara. De bara laddar om. Det gör de alltid. *(klappar Roger och går in med honom.)*

Scen 3. Stadsmissionen.

Peter ligger utsträckt på en kyrkbänk med Edvard och Thomas omkring sig.

Edvard Vad hände?

Thomas Det vanliga krogbråket.

Edvard Beställde han ett glas mjölk igen?

Thomas Nej, han bjöds på ett glas whisky.

Edvard Och det utlöste katastrofen?

Thomas Någon sade något igen utan att mena någonting, och fram flög nävarna.

Edvard Var det whiskyns fel?

Thomas Knappast.

Glenn *(kommer in)* Polisen har åkt hem. Faran är över.

Thomas Och de andra?

Glenn De flesta åkte in över natten.

Thomas Stackars gossar. De menar aldrig någonting. Det bara blir så.

Glenn Men Robert var påflugan.

Thomas Ja, han var kanske det.

Edvard Vem bjöd honom på whisky?

Thomas Det var jag.

Edvard Och det hade samma ödesdiga konsekvenser som det där glaset mjölk?

Thomas Han hann knappast ens röra den.

Glenn (förklarande) Han slängde den i ansiktet på Robert.

Edvard Varför?

Glenn Det var något Robert sade.

Thomas Vi pratade om begravningar. Peter hade senast tagit sig ett glas på en begravning. Det kom fram att det var hans frus. Då antydde Robert att Peter kanske mördade henne.

Edvard Då förstår jag. Det vanliga klavertrampet. Oförsynt oavsiktlig men ödesdiger klumpighet. En diplomat kan utlösa världskrig med sådan oöverlagd taktlöshet.

Glenn Pass på! Han vaknar.

Peter (vaknar till) Var är jag? (*tar sig om huvudet*) Nu har jag en ny bula!

Thomas Det går över, Peter. Du vänjer dig.

Peter Men var är jag? Det här är inte ungarshärbäret.

Edvard Du är hos stadsmissionen intill.

Peter Ja, jag ser. Detta är en församlingslokal. (*höjer rösten*) Vad fan gör jag i en kyrklig lokal?

Thomas Hysch, Peter. Hög inte rösten. Prästen här vill dig väl.

Peter (fortfarande uppbragt) Är han präst???

Edvard Ja, Peter, jag är präst, men helt ofarlig som sådan.

Peter (till Thomas) Vet han om att jag är Guds fiende nummer ett?

Thomas Om han inte visste det så vet han det nu.

Edvard Vad har du råkat ut för egentligen, Peter?

Peter Det är en lång historia. Det kan jag inte ens anförtro åt en präst.

Edvard Du måste inte.

Thomas Det var gossarnas nyfikenhet som gjorde honom ifrån sig så att han startade slagsmålet.

Edvard Som lär ha rört en kvinna?

Thomas (försiktigt) Ja, hans fru.

Edvard I nio fall av tio leder argument om en kvinna till slagsmål och blodvite. Mannen är sådan, och kvinnorna bara skrattar. Kvinnor är sådana.

Peter (lugnare) Ni tycks veta något om människan, pastorn.

Edvard Därför är jag präst. Annars vore jag inte präst. (*Det hörs diskret pianomusik i enkla hymner.*)

Peter (lystrar) Vem spelar?

Edvard Det är min dotter.

Peter Är ni gift?

Edvard Har varit.

Peter Är hon död?

Edvard Ja, hon är död.

Peter (lyssnar på musiken) Hon spelar med känsla.

Edvard Ja, hon är känslig.

Peter (tar sig om huvudet igen)

Edvard Vad fick han i huvudet?

Thomas En flaska, tror jag, om det inte var en bänk.

Edvard En läkare borde titta på det, om han fått en lindrig hjärnskakning.

Peter Det är ingenting, pastorn. Det går över, som Thomas säger. Jag vänjer mig.

Edvard Ni borde kanske inte besöka krogen fler gånger.

Peter Jag tyckte inte om att gå dit. Det var föreståndaren som skickade mig dit att hämta Thomas för någonting, och jag var ensam på hemmet.

Edvard Man ska alltid lyda sin instinkt.

Peter Det är lätt att säga efteråt. (*Musiken upphör.*) Varför slutar hon spela?

Edvard Hon har väl spelat färdigt. (*ropar inåt lokalen*) Kom, Margaret. Här är någon du borde träffa.

Margaret (inifrån) Har du dragit in ett rännstensoffer nu igen.

Edvard Det kan man lugnt kalla honom, men han verkar ofarlig.

Margaret (kommer fram) De är alla ofarliga, så länge de är nyktra.

Peter (påverkad av hennes intryck) Ni påminner mig om någon.

Margaret Jag hoppas angenämt i så fall.

Edvard (observerar Peters rörelse) Margaret, kan du gå ut och hämta lite varmt vatten och bandage, i fall vi skulle behöva förbinda den fallne soldaten här. (*Hon går ut.*)

Peter Hon är mycket vacker.

Edvard Ja, jag märkte att hon gjorde intryck på er.

Peter Hon liknar min hustru innan vi gifte oss.

Edvard (finkänsligt) Jag hoppas en sådan erinring inte väcker smärta.

Peter Jag vet inte. Vi får se. Det kan väcka motsatsen.

Edvard (försöker se in i honom) Ni får stanna här om ni vill. Jag tror min mission kan vara ett bättre ställe för er än ungarlshotellet.

Thomas Du hör, Peter. Din lycka är gjord. Du får vara här. Du kan jobba här som allt i allo. Du kan vara gårdskarlar och sopa golvet. Du kan gå ut med slasken och tömma soporna. Du kan hjälpa Margaret.

Peter Jag kan inte hjälpa henne spela piano.

Thomas Nej, det gör hon bäst själv. Hon förtrollar hela gatan.

Peter Hur ofta har ni gudstjänster?

Edvard Vi är en fri och oberoende församling som har små samlingar när andan faller på. Ibland samlas det många här när Margaret spelar, och då brukar vi ha en liten gudstjänst, om jag har något att säga. Vi brukar försöka ha en liten samling varje kväll vid skymningen, men vi blir ofta försenade.

Peter Och Margaret spelar varje gång?

Edvard Ja, hon är huvudattraktionen. Det är hennes musik som lockar folk, inte mina påvra predikningar, som bara tråkar ut dem.

Peter Ja, musiken är viktigare än ordet. Det fann jag alltid själv.

Edvard Ni tycks ha någon erfarenhet av församlingsliv.

Peter (ser ner) Ja, det tar vi en annan gång. Men jag är tacksam om jag får stanna här.

Edvard Ni får stanna här. Jag tror inte Margaret har något att frukta av er.

Peter Det tror inte jag heller.

Thomas Då lämnar vi dig här, Peter. Kom, Glenn. Vi måste titta till de andra kamraterna som blev skadskjutna.

Glenn De flesta lyckades komma undan, men de har nog bulor de också.

Thomas Kom då. Vi ses senare, Peter.

Peter Ja, det gör vi.

(Margaret kommer med varmt vatten och omslag.)

Edvard Nu ska vi plåstra om patienten.

Peter Jag tror inte det behövs, pastorn. Jag känner mig bättre redan.

Edvard Det tror jag nog. Bara vila, och ta det lugnt, så går allting över.

Peter Huvudsaken är att jag slipper ängslas.

Edvard Här har ni ingenting att ängslas över.

Peter Det verkar faktiskt så, pastorn. Jag känner mig lugnare redan, för första gången sedan jag kom hit.

Edvard Ni kommer tydligen från östkusten.

Peter Ja, det var ett långt fall ner hit.

Edvard (klappar honom) Vi tar det sedan. Vila nu. *(reser sig)*

Peter Tack, pastorn.

Margaret (sätter sig hos honom och vill badda hans panna) Gör det mycket ont?

Peter Inte nu längre. Er blotta beröring jagar all smärta på flykten. Har ni en helande förmåga?

Margaret Inte vad jag vet, men jag har tagit hand om många som ni.

Peter Det tror jag säkert.

Margaret Ni behöver nog bara vila. Jag ska lämna er i fred. *(reser sig)*

Peter Tack, Margaret. Det känns nästan som att jag kommit hem.

Edvard Ni *har* kommit hem. *(tar om Margaret)* Kom, Margaret. Låt oss nu lämna honom i fred, så kan vi sedan ha middag tillsammans.

Margaret Ja, far. *(går ut med Edvard)*

Peter (förundrad) Kan det vara sant? Hon ser precis ut som min hustru under vår förlovningstid före olyckorna. Kan en sådan sanndröm vara möjlig? Kan jag få någonting tillbaka? *(faller tillbaka med nya huvudsmärtor och somnar av.)*

Akt III scen 1. I köket.

Margaret dukar fram en enkel middag när Edvard kommer in.

Margaret Hur mår han?

Edvard Bättre. Din musik frigjorde något gott hos honom.

Margaret När musik är äkta skall den ha den effekten. Händel ville göra människor bättre med sin musik. Det var hans motivering.

Edvard Men genom ditt handikapp lägger du in någonting extra, som har en extra välgörande effekt.

Margaret Det är min känslighet och empati. Jag känner alltid vad folk känner när jag spelar för dem. Så fort jag rör vid tangenterna och någon lyssnar uppstår det en relation.

Edvard Tycker du om honom?

Margaret Jag känner ju honom inte, men jag tycker om honom utan att jag känner honom. Han bär på ett mörkt förflutet som han inte bär på någon skuld för själv men som ändå tynger honom, som om han tagit på sig andras skulder.

Edvard Han har gjort uppror mot Gud.

Margaret Som Lucifer?

Edvard Ja, och jag vet ännu inte varför. Men det har med hans avlidna fru att göra.

Margaret Så han har varit gift?

Edvard Ja, han har varit gift, och hans fru är död. Det är allt jag vet om honom.

Margaret Sörjer han henne?

Edvard Så djupt att han inte kan visa något därav utåt.

Margaret Då är han mycket olycklig.

Edvard Ja, han är mycket olycklig.

Peter (kommer in) Ursäkta att jag dröjde. Jag ville tvätta mina händer först.

Margaret Det gör ingenting. Maten är fortfarande varm.

Peter (sätter sig vid det enkla köksbordet vid den enkla middagen) Hur länge har ni varit verksamma här?

Edvard Oj, det var en svår fråga. Vet du hur länge vi har hållit på, Margaret?

Margaret Kanske tio år. Jag minns inte mycket av hur vi hade det tidigare.

Peter Ni arbetar i slummen. Har ni någonsin haft det bättre ställt?

Edvard Nej, bara sämre. Jag var frälsningssoldat till en början, men jag tog avstånd från armén när min hustru dog och min flicka inte kunde vara verksam där. Därför startade jag eget, men det visade sig vara det rätta. Vi gör precis lika stor nytta som Frälsningsarmén om inte större, åtminstone här lokalt.

Peter Så ni är båda födda i slummen?

Edvard Ja.

Peter Jag misstänkte det. Men ni har kopplingar till ungarlshärbärgen här intill.

Edvard Ja, vi samarbetar. När någon uteliggare hittar in till oss överlämnar vi honom åt härbärgen, där Thomas och andra tar hand om honom och skaffar honom jobb. Många blir därefter nyttiga samhällsmedborgare.

Peter En storartad ruljans. Och alla tjänar på det.

Edvard Ja. Vi bryr oss bara om den andliga tillfredsställelsen i att rädda själar, medan sedan samhället får ta över den världsliga biten.

Peter Anser ni att ni har räddat min själ?

Edvard (ser på honom) Inte ännu, men det finns hopp.

Peter Jag har varit i en kronisk utförsbacke sedan snart ett år. Jag trodde ingenting skulle kunna hejda den. Jag var beredd att bli uteliggare och luffare för gott, jag var inställd på hopplöshet och fördömelse, och det enda som gav mig någon annan tanke i en annan riktning var när jag hörde Margarets stilla mjuka hymner.

Edvard Det är nästan det enda hon kan.

Peter Hur så? (*betraktar henne*) Jag har inte kunnat uppdaga något spår av någon brist hos henne. Hon arbetar och är duktig. Det enda skulle vara att hon förblir här hos dig, Edvard, fastän hon är vacker och duglig till vad som helst.

Margaret Det var mycket vänligt sagt.

Edvard Det är det enda hon kan.

Peter Vad är det enda hon kan?

Edvard Sin verksamhet hos mig. Får jag berätta det, Margaret?

Margaret Han måste få veta det förr eller senare. Hur jag än försöker dölja det kan jag ändå inte göra det i längden.

Peter (mer och mer brydd) Vad är det?

Edvard Peter, fastän du har alla sinnen i behåll och kan se allt så har du inte kunnat se att hon är blind.

Peter Blind???

Edvard Hon å sin sida ser mer än de flesta just genom sin blindhet, då den övar henne i färdigheter som ingen annan har utom andra som delar hennes handikapp.

Peter Blind? Det hade jag aldrig kunnat gissa. Ni har verkligen dolt det väl. Men det förklarar hennes utomordentliga känslighet på tangenterna. Hon spelar med själen och inte med fingrarna, då själen ser mer än ögonen och sinnena.

Edvard Du förstår.

Margaret Förlåt att vi dolde det för dig, Peter. Jag försöker alltid dölja det så länge som möjligt för nykomlingar. Det är nästan som en sport hos mig. Hur länge kan det gå? När och hur skall de märka det?

Peter Då förstår jag bättre er samhörighet och att ni accepterat ert underläge att vara fast här i slummen i denna torftiga mission, där ni ändå gör fantastisk nytta och kanske uträttar underverk bland de mest utsatta och förlorade i samhället.

Edvard Du förstår. Då förstår du kanske också hur tacksamma vi är för att du kommit hit och vill hjälpa oss.

Peter Vad som mest av allt förvånat mig, Edvard, är att du som präst aldrig har reagerat mot min hopplösa och förbittrade ateism. Jag hatar Gud och allt vad som har med Gud att göra, det har jag aldrig stuckit under stol med här, och ändå har ni tagit hand om mig som om jag var kristen.

Edvard Det är ingen skillnad på människor och människor, Peter. Alla är vi mer än någonting annat mänskliga med alla brister och svagheter som det innebär, och även de som väljer att bli omänskliga måste komma fram till det förr eller senare. Det spelar ingen roll om de är kristna, judar, ateister, muslimer, buddhister eller något annat, de är ändå bara vanliga dödliga syndare men dock mänskliga som sådana. Det enda som alla människor har gemensamt oavsett behörighet eller livsåskådning eller bakgrund och tro, är lidandet, som ingen slipper ifrån, men det är samtidigt det bästa människan har, för det är det som hon utvecklas med och som för henne framåt. Det är hennes öde som hon aldrig slipper men som samtidigt är hennes ständiga lärare. Utan lidandet vore människan inte mänsklig. Det är hennes adelstecken som alla människor har gemensamt.

Peter Det måste ha varit någon mening med att jag hamnade just här. Jag kan inte förstå det på något annat sätt. Ändå vet ni ingenting om mig men tar mig ändå så tveklöst i ert förtroende.

Edvard Vi behöver inte veta någonting om dig. Gör som Margaret, Peter. Dölj din onda hemlighet så länge det går. När tiden är mogen kommer den fram, om den behöver det. Om det inte behövs är det lika bra.

Peter Ni vet redan att jag varit gift.

Edvard Ja. Det såg jag redan från början. Du har aldrig lagt av din vigselring.

Peter Du vet, Edvard, att jag genast slogs av likheten mellan Margaret och min hustru som hon var från början. Det kändes, när jag såg henne, som om ödet nästan önskade ge mig en chans att få min hustru oskadd tillbaka.

Edvard Känlorna ljuger aldrig.

Margaret Jag vet ju ingenting om hur du ser ut, Peter, men jag såg från början att din själ var mycket vacker men illa skadskjuten.

Peter Det kan man lugnt säga.

Edvard Du behöver inte säga mer. Nu måste vi äta innan maten blir kall, eller hur Margaret?

Margaret Pappa har alltid rätt. Vi får inte glömma maten.

Edvard Vi får prata mera sedan. Vi har ju all tid i världen.

(De börjar ägna sig mera åt måltiden.)

Scen 2. I kapellet.

Margaret Ända sedan du kom hit och bars in mera död än levande i kapellet har jag försökt föreställa mig ditt utseende. Din själ gjorde genast ett starkt intryck på mig genom sin kombinerade kraft och sårbarhet, hårdhet och känslighet, en oändlig skönhet uppburen av ett lika oändligt lidande, och ett öde som bara visat sig orättvist och grymt men som samtidigt ursäktar allt och till och med den yttersta hädelsen och gudsförnekelsen. Hur kan en sådan människa se ut? har jag ständigt frågat mig. Kan han vara lika vacker och ärrad till det yttre som han är i själen?

Peter Medan du i stället, Margaret, bara ensidigt består av skönhet och godhet och ingenting annat. Du är så vacker att man skulle kunna misstänka att du till och med är vackrare till det yttre än vad du kan vara i själen. Alla kvinnor bär på en demon som när som helst kan ta sig de mest infernaliska och grymma uttryck, i synnerhet om det bara blir mentalt, men det är nästan omöjligt att misstänka att du skulle kunna vara som alla andra kvinnor därvidlag. Samtidigt är du för vacker för att kunna vara sann, men du är sann, och hela ditt väsen vittnar därom, dessutom understruket av ditt handikapp din blindhet, som förlänar dig en själens blick som de flesta saknar.

Margaret Har du känt många kvinnor?

Peter En var nästan en för mycket.

Margaret Vad gjorde hon? Hur skadade hon dig?

Peter Hon lämnade mig i sticket, fastän jag vägrade göra detsamma mot henne.

Margaret Jag har svårt för att förstå att någon skulle kunna visa sig grym mot dig.

Peter Det var inte grymhet. Hon var desperat och olycklig.

Margaret Vad hade hon råkat ut för?

Peter Två missfall.

Margaret Men de var även dina missfall i så fall.

Peter Ja, hon hade ingen rätt att ensam ta ansvar för dem. Det försökte jag få henne att förstå, men hon tog på sig katastroferna ensam.

Margaret På vilket sätt?

Peter Hon hoppade ut genom fönstret och slog ihjäl sig.

Margaret Gode Gud! Vilken avgrund!

Peter Jag misslyckades med att rädda hennes själ, och därför hade jag inget annat val än att i solidaritet med henne offra min egen själ och uppge den som förlorad.

Margaret Och därför förbannar du Gud.

Peter Har jag inte rätt till det? Döm mig nu, Margaret, du som ser allt som är fördolt. Var min domare.

Margaret Ingen kan vara din domare, ty det måste framstå som självklart för vem som helst att du var oskyldig, i synnerhet till hennes ohyggliga avgrund av olycka, som verkligen ingen av er förtjänade.

Peter Kan du se henne framför dig? Har du tillgång till ett sådant sjätte sinne? Kan du se hur vacker hon var som nyförlovad, hur innerligt jag älskade henne, hur lyckliga vi var tillsammans i början, och hur vi gladdes åt vårt älskade väntade barn? Kan du se henne framför dig, lika frisk och skön och alltför vacker som du, – men jag glömmer att du inte ens kan veta hur du själv ser ut.

Margaret Jag tror att du lovprisar mitt utseende bara för att vara vänlig och smickra mig.

Peter Nej, Margaret, din skönhet är naturlig, kanske just för att du inte är medveten om den själv och inte kan göra något åt den själv. Den är bara naturlig och ingenting annat. Inget smink, ingen mascara, inget läppstift, inget färgat hår, inga förlängda ögonfransar, inte ens något puder, som en lilja på ängen som slagit ut i sin mest strålande skönhet och som kommer att bestå som något oförgängligt. Men säg mig, hur kan du hitta tangenterna så bra fastän du är blind?

Margaret Jag älskade alltid musiken. Jag ville bli musiker. Jag lärde mig spela redan innan jag blev blind och kunde hela min favoritrepertoar utantill. När jag blev blind var det bara att återfinna automatiken. Har man den är man sedan fri att nyansera och koncentrera sig på uttrycksfullheten, så att man får melodierna att sjunga fastän de är mekaniska.

Peter Du spelar bara de enklaste hymner med bara det oundgängligaste ackompanjemanget och håller dig därmed konsekvent till det fundamentala i musiken, vilket framhäver musikens innersta väsen.

Margaret Det är meningen. Berätta nu hur du ser ut.

Peter Måste jag det?

Margaret Förr eller senare måste jag få veta det. Jag vet att du är längre än både mig och pappa, men mer än så vet jag inte med säkerhet. Jag har bara kunnat gissa.

Peter Vad har du gissat?

Margaret Jag har gissat att du är blond och blåögd. Jag vet att du är välskapt och kraftig. Du måste ha en mycket vacker kropp. Jag gissar att du har djupa ögon och ett melankoliskt drag över hela ditt väsen. Har jag gissat rätt?

Peter Du ska få veta exakt hur jag ser ut, om du berättar hur du blev blind.

Margaret Det är lätt gjort. Det var en bilolycka. Det var mitt eget fel. Jag satt bredvid föraren och hade inget säkerhetsbälte. Jag åkte genom rutan och skar upp ansiktet, och på något sätt skars synnerven av.

Peter Fanns det inga möjligheter till operation?

Margaret Ansiktets skador var ytliga, men det var värre med ögonen.

Peter Lyssna på mig, Margaret. Jag har mycket pengar undanlagda. Jag skulle gärna bekosta en noggrann undersökning och, om det skulle finnas en chans, en operation för återställandet av din syn. Vad säger du om det?

Margaret Varför tror du det finns hopp?

Peter Ni har alltid levt i små omständigheter. Jag tar för givet att din far aldrig hade råd med en ordentlig undersökning eller operation. Om möjligheten stängdes av ekonomiska skäl kan jag avhjälpa den situationen.

Margaret Du är en ängel.

Peter Nej, jag är en gudsförnekare och gudsbespottare.

Margaret Tror du att du skulle kunna förlåta Gud om han gav mig synen tillbaka?

Peter Det är inte han som ger dig synen tillbaka i så fall. Det är vetenskapen. Det är teknikens utveckling.

Margaret Men om det skulle gå, skulle du då kunna försona dig med Gud?

Peter Vi får se, Margaret. Vi får se. *(kramar om henne, och de kramar båda länge om varandra.)*

(Thomas kommer in släpande på ett medvetslöst fyllo tillsammans med Ralf, Glenn och Ben.)

Thomas Ursäkta att vi stör, Peter och Margaret, men här är en ny klient.

Peter Har han råkat ut för slagsmål?

Thomas Inte alls. Vi är alla fullkomligt oskyldiga. Han är bara plakat efter att ha misslyckats med att försöka supa ihjäl sig.

Peter (synar klienten) Jag tycker mig känna igen det ansiktet. Kan det vara en celebritet?

Thomas Fråga inte mig. Jag känner honom inte.

Peter Han är ju välklädd och tydligt en karl med stil, som om han kom från den högsta societeten. Kan man tala med honom?

Thomas Kasta vatten i ansiktet på honom, så kanske han vaknar.

Peter Margaret, kan du gå ut och koka kaffe åt honom? Så ska vi försöka få ordning på honom.

Margaret Det kommer på fem minuter. *(går ut.)*

Thomas Han bara kom in på krogen och började pimpla i sig och hade snart gjort slut på en hel flaska och vägrade lämna stolen fastän Bert sa till honom. Han satt som

fastvuxen i stolen och insisterade på att tömma ännu en flaska. Det kunde bara sluta på ett sätt. Nu är han redlöst berusad.

Glenn Jag tror han börjar vakna till.

Peter (slår klienten på kinderna) Hör du, gubbe, det är dags att vakna!

Walter (omtöcknad) Rachmaninoff.

Thomas Vad säger han?

Peter Ett namn. Rachmaninoff. Jag känner till det.

Thomas Är han berömd?

Peter Han är död sedan länge. Han var en berömd kompositör.

Thomas Och varför skulle det här fyllet nämna en död kompositör?

Peter Han är kanske musiker själv. Det ser nästan så ut.

(Margaret kommer med kaffet.) Snälla Margaret, sätt dig vid pianot och spela något vackert. Jag tror den här karlen behöver musik. *(Margaret går genast till det osynliga pianot och sätter i gång.)*

Walter (lystrar, försöker bli uppmärksam, sluddrar) Det är inte hon.

Peter Vem är inte hon?

Walter Det är inte hon som spelar.

Peter Vem är det som inte spelar?

Walter Världens främsta pianist, som jag upptäckte och skapade och sedan fördärvade och skrotade. *(slocknar)*

Thomas Den gossen har tydligen en historia att berätta.

Peter Det har vi alla. Ta hand om honom, gossar, lägg honom till sängs, låt honom få vila, och ge honom sedan ett glas mjölk.

Thomas Peters recept. Lita på oss. Hans rehabilitering har redan börjat. Kom, gossar! Låt oss få hem honom! *(gossarna bärgar honom och släpar ut honom igen. Peter går upp till Margaret, som fortsätter spela.)*

Margaret Vem var det?

Peter Jag tror det är en berömd pianist. Jag har sett honom i tidningarna. Han försvann samtidigt som jag från offentligheten.

Margaret Var du en offentlig person?

Peter Inte alls. Tvärtom. Jag var den ödmjukaste av tjänare.

Margaret Jag tror dig. Det är du fortfarande.

(Hon fortsätter spela sina enkla mjuka hymner, och Peter lyssnar och njuter.)

Akt IV scen 1.

Edvard Av alla märkliga typer som ramlat in här under årens lopp, men aldrig förr har vi blivit brandsegel åt en strandad konsertpianist. Hur hamnade han här, Thomas? Vet du något?

Thomas Jag vet bara att han kom in på krogen för att supa. När man ville prata med honom och fråga honom vem han var och vad han ville sa han bara att han ville deka ner sig. Han gav ingen förklaring.

Edvard Vi kan ju inte ta ansvar för en konsertpianist. Man vet ju aldrig vad en sådan kan hitta på.

Thomas Jag tror Peter försöker komma underfund med honom.

Edvard Jag hoppas han lyckas. Han är ju en offentlig person, hur mycket inkognito han än vill vara. Vi kan inte ha en offentlig person på vårt ansvar.

Thomas Vad är risken? Kan han ställa till det?

Edvard Pressen kan hinna upp honom och ställa till med mera stök och strul än ett krogslagsmål.

Thomas Jag tror Peter kan komma till rätta med honom. Jag tror han kan ha träffat honom förut.

Edvard Här är de nu. – Hur står det till, herr Goretzki?

Walter Så ni har fått reda på mitt namn. Det var inte meningen. Jag kom hit för att begrava mig här.

Edvard Man kan inte begrava sig själv. Det måste andra få göra. Och ingen vill begrava er levande.

Walter Därför vill jag göra det själv, men alla här tycks vilja hindra mig.

Edvard Vad är anledningen? Får man fråga?

Peter Den gamla vanliga. En olycklig kärlek.

Walter Nej, ett misslyckande.

Edvard Alltså det gamla vanliga. Han tar onödigt mycket skuld på sig för något som inte var hans fel.

Walter Nej, det var helt och hållet mitt fel. Jag var alldeles odräglig.

Peter Ni hade allt och hela världen. Ni stod på toppen av er berömmelse. Alla unga pianister sökte sig till er för att få er till lärare.

Walter Och de var alla odugliga erbarmliga lycksökare och amatörer. Jag ville bara bli av med dem. Jag skrotade dem på löpande band. Men så kom där en ung dam som kunde spela...

Peter Det brukar vara så. Ett lysande undantag som vänder upp och ner på hela världen.

Walter Jag ville bara ha henne som elev. Jag ville skapa henne och göra henne till världsstjärna. Hon hade alla förutsättningar. Och till slut var hon mogen för sin första konsert. Det var en alldeles vanlig konventionell konsert med mig som dirigent, och fram till dess hade vi samarbetat perfekt. Men under den konserten tog hon överhanden. Hon blev den lysande stjärnan. Hon följde inte mig som dirigent utan tvingade mig och orkestern att följa henne. Jag blev fullkomligt rasande. Hon hade vuxit ifrån mig! Det kunde jag aldrig förlåta henne. Efteråt anmärkte jag på allt, jag klassade ut hennes spel, jag avrättade henne som interpret, jag smulade sönder henne, och hon blev alldeles tillintetgjord. Hon åkte hem till landet och ville aldrig röra ett piano mera.

Margaret (har lyssnat) Det var kanske värre än att mörda henne.

Walter Jag är rädd för det. Hon dyrkade mig. Hon älskade mig. Och jag bara avrättade henne. Men jag fick mitt straff. Efteråt kunde jag själv inte spela längre. Det var omöjligt att mera ge någon konsert. Jag försökte spåra upp henne och återinföra

henne i musiken, men hon hade gift sig med en lantis och skulle ha barn och stå vid spisen. Det var mitt fel, och jag kunde inte förstå det, men av någon anledning hade jag i samma veva förintat mig själv som musiker. Jag kunde aldrig mera ge en konsert. Bara hon kan rädda mig, om hon kommer tillbaka, men hon kommer aldrig mera tillbaka. Då var det lika bra att gå och dra något gammalt över sig i slummen och finna en krog eller en kloak att begrava sig i.

Edvard Vad säger du, Margaret? Du fann hopp för Peter. Kan du finna det även för denna stackars förtappade varelse, som aldrig ens umgåtts med Gud?

Margaret Jo, han har alltid umgåtts med Gud genom musiken, men han har dödat sin gud i musiken med att behandla sin favoritelev så illa. Han måste återupprätta henne, vilket inte kan vara omöjligt, då hon fortfarande lever.

Walter Men hon har gift sig och fått barn. Hon är förlorad.

Margaret Hon har övergett musiken för att ni gjorde det. Hon älskade er, och ni försköt henne genom att förskjuta hennes musik. Ni kan gottgöra det genom att göra tvärtom.

Walter Tror ni det?

Thomas Peter, det här är ett fall för dig. Ditt fall gällde ju också en kvinna.

Peter Skillnaderna är dock astronomiska. Jag var oskyldig till min hustrus död och försökte tvärtom göra vad som helst för att ställa upp för henne. Den här har själv skrotat en dam som hade kunnat berika hans liv mer än han själv.

Walter Så ni dömer mig?

Peter Ni har dömt er själv. Ni är mera fördömd än jag.

Walter Och vem är ni då, att ni tar er rätten att döma mig? Är ni också en fallen musiker?

Peter Nej, så lycklig är jag inte. Ni kan när som helst fortsätta med musiken som om ingenting hänt. Jag var vigd präst, det var mitt livs kall, men min hustru fick två missfall, blev alkoholist och begick sedan självmord. Då sade jag upp kontraktet med Gud. Han hade svikit mig.

Walter Men om jag kan vinna tillbaka musiken kan ni vinna tillbaka er Gud.

Peter Nej, det kan jag inte. Musiken finns alltid där, den kan man alltid fortsätta tro på, man kan kämpa för den och arbeta för den och älska den även om man förlorar den, men jag kan inte längre tro på någon Gud. Han upphörde att existera när min fru inte hade något annat val i livet än självmord efter ödets och försynens behandling av henne.

Edvard Den gud du inte tror på, Peter, tror inte jag heller på. Men det finns alltid det gudomliga kvar hos människan, och, som både Voltaire och Dostojevskij sade, även om Gud verkligen inte skulle finnas så kan människan inte leva utan honom.

Thomas Nej, nu går det för långt. Välkommen till oss i baren, herr konsertpianist, när ni känner för det. Baren är alltid öppen.

Edvard Jag föreslår i stället en kopp kaffe. Kan du ordna det, Margaret?

Margaret Naturligtvis. (*går ut*)

Edvard Vad föredrar ni, herr Goretzki? Självförnedringen och självförstörelsen på krogen eller en god kopp kaffe eller te?

Walter Ni är en klok man, mästare. Jag tror jag hamnat i samma klubb som ni och min olycksbroder här, som troligen kan lära mig en hel del.

Edvard Då går vi ut och dricker kaffe och fortsätter diskutera där, så att Margaret också kan hjälpa er tillbaka till musiken. (*tar vänligt hand om Walter, och de går tillsammans ut i köket.*)

Scen 2.

Thomas Vad tror ni om honom, gossar? Kan han bli farlig för oss?

Glenn Vad menar du?

Thomas Han är ju konsertpianist. Vad fan skulle han ramla ända ner hit för. Vi har ju bara haft Margaret att spela för oss, och vi har varit nöjda med det, och så kommer en riktig konsertpianist nerdimpanande och ska överta både pianot och henne.

Ben Jag tror du överdriver faran. Han är ju bara ett fyllor som alla andra. Han har ju bara kommit hit för att deka ner sig. Det säger han ju själv.

Thomas Men nu har han upptäckt henne. Det är det jag är rädd för. (*Man hör hennes enkla hymner.*) Bara han nu inte kommer och stör henne.

Walter (*kommer in, nyktrare. Han sätter sig bland dem.*) Jag förstår att ni lyssnar andäktigt.

Thomas Det har vi alltid gjort. Hon är hela församlingen. Hon har alltid samlat oss och fått oss på bättre vägar bara med sin musik.

Walter Den är mycket enkel. Men hur kan hon spela så felfritt fastän hon är blind?

Thomas Fråga henne. Vi har aldrig förstått det själva.

Walter Blinda musiker brukar vara skräckinjagande, som Ray Charles och José Feliciano, men hon är det inte. Hon är fullkomligt avslappnad. Jag kan bara jämföra henne med Helmut Walcha, världens mest berömda blinda orgelvirtuos. Jag undrar vad hennes hemlighet är.

Thomas Hon ville aldrig synas, bara höras.

Walter Ja, det är meningen med all kyrkomusik. Den skall höras desto mer just för att den inte skall synas utan bara leva i bakgrunden. Men i hennes fall hörs den desto mer och tydligare för att hon spelar i ett konstant fullständigt mörker. Hon får verkligen ett ljus att skina i mörkret.

Glenn Vad gör ni här egentligen?

Walter Försöker glömma mig själv.

Glenn Tyckte ni så illa om er själv?

Walter Jag lärde mig hata mig själv. Jag upptäckte att jag blivit ett monster genom min omänsklighet och mina later. Jag ville bara bli av med mig själv.

Margaret (*avbryter sig*) Jag hör att Walter är här.

Walter Nej, avbryt inte ert spel, kära Margaret. Jag kom hit för att lyssna.

Margaret Men det är ni som borde spela i stället.

Walter Aldrig i livet!

Margaret Varför inte det?

Thomas Vi pratade just om det, Margaret. Liksom Peter är osams med Gud och förbannar honom, så är Walter här osams med sig själv och vill bara glömma sig själv.

Margaret Ni får inte överge musiken.

Walter Det har jag redan gjort – för gott.

Margaret Då vet ni inte vad ni gör. Då förnekar ni er egen själ.

Walter Jag ber er att fortsätta spela, kära Margaret. Ni har själen kvar. Er musik är bara själ. Den är fundamental och tar bara fram det väsentliga, melodin och ett enkelt ackompanjemangs harmonik, men det är allt vad musiken behöver. I er konst har ni fått ner musiken till det fundamentala och enda väsentliga. Är det er blindhet som gjort er så kvalificerad? Och hur kan ni spela så tekniskt rätt utan att se tangenterna?

Margaret Hur kunde Beethoven komponera så perfekt fastän han var döv? Det är enkelt, maestro. Knepet är att jag bara spelar legato. Jag håller alltid fingrarna i kontakt med tangenterna. Jag släpper aldrig kontakten med musiken. Jag spelar helt enbart med känslan. Ibland kommer jag fel, så att jag i misstag slår tangenten bredvid, men det hör jag ju genast, så det är bara att omedelbart korrigera sig. Det är mycket enkelt. Jag har inget annat val. Musiken betyder bara desto mer för mig för att jag är blind.

Walter Du är ett underverk.

Margaret Nej, jag är bara naturlig. Vill ni inte spela själv? Ni har aldrig spelat för oss.

Walter Jag vägrar. All min pianovirtuositet är värdelös mot din enkla men fundamentala melodik och harmonik. Du har lärt dig allting utantill, och det är enkelt, men du har under åren finputsat det så att det inte kan bli mera renodlat musikaliskt.

Margaret Ni smickrar mig.

Walter Nej, jag är uppriktig. Kontakten med din musik har bara stadfäst mig i min resolution att aldrig spela mera.

Margaret Då förråder ni musiken.

Walter Nej, jag överger dess lögnen i ett försök att finna mig själv. (*Peter kommer in tillsammans med Edvard.*) Nå, Peter, vad säger expertisen?

Peter Det är inte omöjligt.

Walter Vad betyder det?

Peter Det är både riskabelt och hoppfullt.

Edvard Håll dem inte på sträckbänken, Peter. Fram med sanningen.

Peter Säg den du.

Edvard Det är inte omöjligt att operationen kan genomföras.

Peter Det var ju det jag sade.

Walter Vad är riskerna?

Edvard Operationen kan genomföras, och Margaret kan få sin syn tillbaka, men om den misslyckas kan den aldrig göras om på nytt, och då blir blindheten obotlig.

Walter Vad säger du till det, Margaret? Är du beredd att ta risken?

Edvard Läkarna uttrycker sig alltid försiktigt och har en tendens att gardera sig med att överdriva riskerna. Vi vet av erfarenhet, att om man en gång vågar ge sig i kast med en riskabel operation, så ökar chanserna att den lyckas bara genom den egna positiva inställningen, då hoppet är en viktig faktor, som därmed stegras.

Thomas Vad tror du, Margaret? Vågar du?

Margaret Även om operationen misslyckas har jag ju ändå musiken kvar. Den kan jag aldrig förlora. Den struntar i om jag är blind eller får synen tillbaka. Synen betyder ingenting för musiken. Det är inget fel på min hörsel, jag har tränat upp min blinda teknik på tangenterna så att den håller, men viktigare än båda är känslan, och den kan jag ännu mindre förlora, för den är min själ. Så om jag genom en operation får synen tillbaka ser jag det som en gåva som jag aldrig räknat med och som jag då tar emot med största tacksamhet. Men jag skall vara beredd på att det kan misslyckas och att jag förblir blind. Det gör mig i så fall ingenting. Jag har ändå musiken kvar.

Peter Du är tapper och modig, Margaret.

Walter Och dessutom vis.

Margaret Min största glädje, Peter, om jag får synen tillbaka blir, att jag äntligen får se hur du ser ut. Det har du aldrig avslöjat för mig.

Edvard Då kan jag meddela läkarna att du är beredd.

Walter (till Peter) Om du behöver extra bidrag till operationen, om den annars blir för dyr för dig, ställer jag givetvis upp.

Peter Tack, Walter, jag tror nog att vi ska klara det med vad vi redan har fått fram.

Edvard Vi hade aldrig klarat det ekonomiskt utan dig, Peter.

Peter Jag vet. Därför gick jag in.

Walter Borde vi inte fira det hoppfulla budskapet från läkarna?

Thomas Absolut. Jag ska be Bert skicka hit en flaska. Han bjuder säkert.

Edvard Låt oss inte gå händelserna i förväg. Ännu är Margarets syn inte räddad.

Thomas Lite champagne kan väl ändå inte skada, eller hur, Peter och Walter? Ni bjuder väl, om inte Bert gör det?

Walter Givetvis. Jag betalar. (*Thomas skyndar ut.*)

Margaret Även om vi går händelserna i förväg och operationen sedan inte lyckas så är jag lustigt nog inte det minsta orolig. Det spelar helt enkelt ingen roll. Jag har levt i paradiset ändå genom musiken ända sedan jag förlorade synen, och det kan jag aldrig förlora.

Peter Det blir ett äventyr, Margaret, en ny farlig väg, en ny värld för dig att upptäcka och en möjlighet framåt i livet.

Margaret Jag är inte det minsta rädd. Jag har ju både musiken och dig.

Peter Tack, Margaret. Det är din närvaro som förvandlar hela vår sjaskiga och hopplösa, gudlösa och fördärvade värld till ett poetiskt paradiset trots allt.

Margaret Nej, Peter, det är musiken.

Thomas (återkommer med champagnen) Nu gäller det att ta ut alla segrar i förskott, så att vi säkert vinner! (*Det dukas fram glas, och Thomas öppnar flaskan. Festlig och hjärtlig stämning.*)

Scen 3. Två läkare resonerar.

1 Vad tror du om riskerna?

2 Hon har ingenting att förlora.

1 Men om hon mister alla möjligheter till en säkrare operation längre fram, om denna operation misslyckas?

2 Jag måste betrakta prognosen som mera positiv än negativ. Operationen har utsikter att lyckas. Synnerven kan aktiveras på nytt, och jag bedömer chanserna som 75%. Vad tror du?

1 Återstår 25% osäkerhet. Det kan gå snett. Jag vill helst inte ta på mig det ansvaret.

2 Den viktigaste faktorn är att hon vill det själv, och hennes far har inga invändningar.

1 Du menar att vi inte har något val?

2 Jag är beredd att ta på mig hela ansvaret.

1 Nåväl. Då genomför vi operationen.

2 Jag ska meddela familjen.

Akt V scen 1.

Edvard Du förstår väl, Peter, att jag måste följa med Margaret till sjukhuset och vara med henne under hela operationen?

Walter Vi beklagar att vi inte alla kan följa med.

Edvard Någon måste stanna här och hålla i gudstjänsten. Det är bara du som kan göra det, Peter.

Peter Du ber mig tjänstgöra som präst och hålla en predikan?

Edvard Tills vi kommer tillbaka.

Peter Edvard, jag skall hålla i gudstjänsten ända tills ni kommer tillbaka. Alla dina församlingsmedlemmar skall närvara och hålla bönen brinnande för Margaret ända tills hon kommer tillbaka. Ingen kommer att vilja svika henne i nödens stund.

Edvard Det gör mig ännu säkrare på att vi skall lyckas.

Margaret När jag kommer tillbaka skall vi fira ordentligt. Och det som jag mest av allt kommer att fira då är att jag äntligen kommer att få se dig.

Peter Du tror på det?

Margaret Mera säkert för varje ögonblick.

Peter Jag kommer nästan att blygas för att nödgas visa mig för dig.

Margaret Så ful är du väl ändå inte?

Peter Verkligheten är alltid ful i sin nakna realism. Var beredd på det, för det kommer du att få se, och det blir ett grymt uppvaknande.

Margaret Jag kommer att längta efter det. Jag har längtat efter det i hela mitt liv efter olyckan, men jag trodde aldrig det kunde bli möjligt förrän genom dig. Du har gjort det möjligt och öppnat vägen och möjligheten för mig till ett nytt levande liv.

Peter Jag hoppas det, Margaret.

Walter En av läkarna säger faktiskt att operationen inte kan misslyckas.

Edvard Kom, Margaret. Taxin väntar. Vi får inte bli försenade.

Margaret Jag skyndar till min jordiska frälsning. Ge mig en lyckospark, Peter!

Peter Bättre upp. Jag skall ge dig en kram. (*kramar henne ordentligt*) Vi ses när du kommer tillbaka.

Margaret Ja, Peter, vi ses när vi kommer tillbaka.

Walter Lycka till!

Thomas Vi är med dig allihopa!

Margaret (skrattande) Det tvivlar jag inte på!

Edvard Kom nu! (*hjälpur Margaret ut. Alla luffarna, Peter och Walter vinkar efter dem, tills de försvunnit in i bilen.*)

Peter (till Walter) Kan du åta dig att spela tills hon kommer tillbaka?

Walter Det är hennes piano. Jag kan inte spela hennes musik. Den är för avancerad för mig.

Peter Men du kan spela något annat.

Walter Jag har alltid undrat varför odödliga melodier som Greensleeves, Auld Lang Syne, Feuilles mortes, Mustalainen och Värmlandsvisan inte använts i gudstjänster.

Peter Det är tydligen dags för dem nu. Sätt i gång.

(*Walter sätter sig vid pianot och spelar sakta dessa och liknande melodier. Peter träder upp vid pulpeten.*)

Det är Margarets och den stora barmhärtighetens dag idag. För länge sedan höll jag en predikan om barmhärtighet, medkänsla och medlidande. Vad är viktigast av de tre? Är det någon skillnad mellan dem? De är kanske lika viktiga, men ingen av dem vore möjlig utan kärleken, som är gemensam för dem alla tre. Det är grunden för allt här i livet. Vi älskar alla Margaret, hon är som en skyddsängel för oss, med sitt älskliga väsen och sin överlägsna skönhet är hon nästan som vår egen jungfru Maria, en moder och syster för oss alla, vars betydelse bara blivit viktigare för oss genom hennes handikapp, som hon nu kanske blir av med. Det vet vi inte ännu. Vi vet inte hur hon kommer att reagera inför den verklighet som möter henne här när hon kommer tillbaka från sjukhuset. Hon känner våra röster och våra själar, men hon har aldrig sett den verklighet vi lever i eller hur bedrövliga vi alla är till det yttre. Men jag tror, att hon när hon kommer tillbaka och ser vårt elände, våra brister och vår sjaskighet bara ännu mer kommer att odla sin medkänsla och ännu mer bli som en syster för oss, ty så fungerar kärleken. Den blir bara starkare ju svårare utmaningar och prövningar den blir utsatt för. (*En telefon ringer.*)

Walter (avbryter sig) Jag går ut och svarar. Det kan redan vara från sjukhuset. (*skyndar ut*)

Peter Nu gäller det, gossar. Hon ligger kanske redan på operationsbordet nu, och de skall gå in i hennes ögon och återge henne synen. Det är inte säkert att det lyckas, varför vi alla måste koncentrera oss på vår förbön för hennes välgång.

Thomas Hon kommer säkert att höra våra böner. Hon kan ju känna andra människor utan att se dem.

Glenn Ja, hon är clairvoyant och kan läsa våra själar.

Robert Jag tror inte att någon enda av oss har annat än fullständigt goda tankar om henne.

Ben Det är jag säker på.

(Walter kommer tillbaka. Han vet inte vad han ska säga. Alla väntar med spänning.)

Peter Vad är det, Walter? Har det inte gått bra?

Walter (går fram till pianot, stänger dess lock och tar sedan Peters plats vid pulpeten, börjar tala under stor tvekan, har svårt för att hålla behärskningen.)

Jag vet inte hur jag skall framföra detta, men det måste komma fram. På vägen in till sjukhuset råkade taxin ut för en olycka i krock med en långtradare, som kom i sladd genom en punktering. Långtradarchauffören klarade sig, men alla tre i taxin omkom. De fördes genast till sjukhuset i ambulans, men de kom inte levande fram.

(Dödstystnad. Alla är i chock.)

(omfamnar Peter, under tårar) Jag kan inte säga hur ledsen jag är, Peter. Detta är en katastrof för oss alla, och jag delar den. *(gråter bittert)*

Peter Vi delar alla dina tårar, Walter. Detta är för mycket. Så Edvard, Margaret och taxichauffören omkom alla tre?

Walter Läkaren var chockad själv. Margaret tycks ha levat längst.

Peter Hann hon säga något?

Walter Ja. Läkaren sade, att hon nästan glatt utropade: "Jag ser! Jag ser!" Och så dog hon.

Peter (kramar om honom) Av alla prövningar är denna den värsta. *(gråter med Walter)*

Thomas (lika rörd som alla andra, som snyftar och har sig, men han samlar sig) Gudstjänsten är inte slut för det. Edwards mission tar inte slut för det. Den måste fortsätta. Eller hur, gubbar? Vi får ju inte ge tappt för det?

Ralf Vi måste ju hedra deras minnen.

Thomas Precis! Peter, du måste bli vår nya ledare för missionen. Du kan arbetet nu. Du vet hur mycket det är att göra. Du får fortsätta som om ingenting hänt. Vi kan inte svika vår verksamhet.

Glenn Thomas har rätt.

Ben Du måste ta Edwards plats, Peter.

Peter (till Walter) Kan du tänka dig att stanna kvar, Walter?

Walter Jag kan aldrig spela som Margaret. Hennes konst var för avancerad och unik för mig. Jag kan aldrig få fram den mjukheten och känsligheten. Jag vet vad jag har att göra. Jag kan inte stanna här, Peter, jag beklagar. Jag måste finna min före detta älsklingselev ute på landet och gottgöra min förbrytelse mot henne. Jag kanske inte kan få henne tillbaka in i musiken, men jag kan åtminstone spela för henne.

Peter Om det är din plikt har du inget val.

Thomas Men du stannar väl, Peter?

Peter Ja, Thomas. Jag har inte heller något val. Jag vet min skyldighet. Ni förde mig alla tillbaka till livet och gav mig ett nytt liv här, och jag är skyldig mina välgörare Edvard och Margaret att fortsätta verksamheten här i deras namn. Jag var aldrig någon svikare och kan aldrig bli det heller.

Ralf Tack, Peter!

Peter (till Walter) Kan du spela en sista gång för oss, Walter, innan du lämnar oss? Något vackert att hedra Edvard och Margarets minne med?

Walter Då måste det bli Schubert. Mina vänner, jag ber er alla att iaktta en tyst minut till våra älskades ära, som jag vill förgylla med Schuberts älskliga musik, ty jag är säker på att Margaret hade älskat det, även om hon aldrig fick höra det.

Peter Vi skall hålla din tysta minut i en andaktsstund under upplevelsen av ditt stycke av Schubert, Walter.

(Walter sätter sig vid pianot. Peter vid pulpeten knäpper sina händer och sänker sin nacke i bön. Alla i församlingen, som redan står upp, följer hans exempel. Walter spelar Schuberts Impromptu opus 90 nr 3 i Gess-dur, medan ridån sakta går ner.)

Slut.

Göteborg, 13 februari 2018.